

Ld. Sol. 64 /2018

Gliwice, 13 czerwiec 2018r.

List otwarty

**SZANOWNY PAN
ANDRZEJ DUDA
PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Organizacja Zakładowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Politechniki Śląskiej wyraża głębokie zaniepokojenie przyjęciem przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i skierowaniem pod obrady Sejmu bardzo niekorzystnych dla społeczności akademickiej rozwiązań promowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w projekcie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” zwanej Ustawią 2.0. Oczekujemy odrzucenia obecnego projektu ustawy lub wprowadzenia w nim niezbędnych zmian wielokrotnie przedstawianych w postulatach Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Projekt ustawy, w opinii naszej społeczności akademickiej, również wyborców (suwerenów) do struktur państwowych, odchodzi od autonomicznego i partycypacyjnego modelu funkcjonowania uniwersytetów i wprowadza model korporacyjny. Umiejscowiona w ustawie Rada Uczelni, w skład której ponad połowa członków pochodzić będzie spoza uczelni, doprowadzi że strategiczne decyzje podejmować będą podmioty zewnętrzne, ludzie biznesu, czy też lobbyści reprezentujący partykularne interesy grup nieformalnych. Nie można jednocześnie wykluczyć ingerencji politycznych, od której uniwersytety muszą zachować neutralność. Uniwersytety, aby zachować wiarygodność nauki muszą być wolne od wpływów politycznych i polityków. Jesteśmy przeciwni powołaniu Rad Uczelni zagrażających wolności prowadzenia badań naukowych i nieskrepowanej działalności edukacyjnej.

Ustawa zwiększa uprawnienia rektorów, ogranicza tym samym kolegialność i likwiduje możliwość demokratycznej oddolnej kontroli przez związki zawodowe, będące

przedstawicielami pracowników. Oczekujemy traktowania związków zawodowych jako partnerów, mające zagwarantowane w ustawie prawo uzgadniania regulaminu pracy, wynagradzania, statutu oraz zasad oceny okresowej pracownika.

W ustawie brak jest zapisów:

- udziału reprezentatywnych związków zawodowych we wszystkich organach koleżeńskich uczelni. Oczekujemy wprowadzenia w ustawie gwarancji uczestnictwa partnerów społecznych w tych organach z prawem głosu,
- umożliwiających zawieranie Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy. Oczekujemy przywrócenia konstytucyjnego prawa do zawierania ponadzakładowego układu zbiorowego pracy przez związki zawodowe pracowników uczelni publicznych w brzmieniu odpowiadającym artykułowi 152 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym przed jego nowelizacją w 2014 roku,
- koncepcji ładu płacowego przyjętej w 2001 roku w szkolnictwie wyższym poprzez wprowadzenie zapisów ustawowych gwarantujących w uczelniach publicznych poziom średnich płac w grupach profesorów, adiunktów, asystentów i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w relacji odpowiednio 3:2:1,25:1,25 w stosunku do średniej krajowej w gospodarce narodowej,
- zapewnienia nauczycielom akademickim warunków stabilizacji zawodowej i ekonomicznej, przez: jednoznaczne sformułowanie przepisów gwarantujących zawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu w podstawowym miejscu pracy, zmianę stanowiska w tej samej uczelni bez przeprowadzenia postępowania konkursowego. W sprawach pracowniczych zapisy ustawy należy dostosować do Zalecenia Komisji Europejskiej w sprawie Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych z 2005 roku oraz Rekomendacji UNESCO z 1997 roku w sprawie statusu nauczycieli akademickich,
- przyznania nauczycielowi akademickiemu prawa do odmowy prowadzenia zajęć dydaktycznych w niedziele, a pracodawca nie może powierzyć nauczycielowi akademickiemu wykonywania pracy w niedziele, bez uzyskania jego zgody. Uwzględnienie w ustawie o szkolnictwie wyższym takiej instytucji prawa jest merytorycznie zasadne prawem, również nauczyciela akademickiego do odpoczynku, realizacji praktyk religijnych i umacniania więzi rodzinnych. Oczekujemy umocowania tego prawa w ustawie,

- prawa pracowników akademickich do 50% kosztów uzyskania przychodów wynikających ze stosunku pracy. Oczekujemy umocowania tego prawa w ustawie.

Jesteśmy przeciwni projektowi obniżenia rangi wydziałów i ich rad naukowych. Prowadzić to będzie do dalszej atomizacji środowiska akademickiego i niepotrzebnej, dużej pracy organizacyjnej dla zachowania odpowiedniości kompetencji organów decyzyjnych do specyfiki działalności, szczególnie w dużych uczelniach państwowych.

Oczekujemy przywrócenia wyborów członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego przez kolegia elektorskie w części składu reprezentującej uczelnie. W naszej ocenie jest to jedyna gwarancja zapewnienia rzeczywistego demokratycznego przedstawicielstwa społeczności akademickiej. Nie zapewnia tego aktualne delegowanie członków Rady przez konferencje rektorów, które to umocowanie zawarte jest w ustawie.

Oczekujemy wzrostu nakładów na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki z budżetu państwa do poziomu 2% PKB w terminie określonym w Strategii Europa 2020.

Reforma o charakterze głównie organizacyjnym, wprowadzana projektem ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” zwanej Ustawą 2.0 skierowana pod obrady Sejmu, nie wyzwoli większych potencjałów i osiągnięć polskiej nauki bez daleko idących zmian postulowanych przez środowisko akademickie, w tym akademików zrzeszonych w NSZZ „Solidarność”.

Szanowny Panie Prezydencie

Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Politechniki Śląskiej zwraca się z uprzejmą prośbą o pochylenie się nad przedstawionymi zmianami w procedowanym w Sejmie projekcie ustawy. Jeśli jednak nie będą one uwzględnione prosimy o nie podpisywanie tej ustawy.

Przewodniczący
Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność”
Politechniki Śląskiej

dr inż. Krzysztof T. TYTKOWSKI

Wiceprzewodniczący
Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność”
Politechniki Śląskiej

dr inż. Henryk KASPRZYK